

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

УТВЪРЖДАВАМ:

14.6.2024 г.

X Георги Вайсилов

проф. дхн Георги Вайсилов
Председател на КН на ПО
Signed by: Georgi Nikolov Vayssilov

ПРОТОКОЛ № 3

**от Третото заседание на Комитета за наблюдение на
програма**

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

18-19 април 2024 г., гр. Монтана, Хотел „Житомир“

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

1. ДНЕВЕН РЕД

Откриване на заседанието
<i>т. 1</i> Проект на дневен ред
<i>т. 2</i> Представяне на напредъка по Програма „Образование“ за периода 2021 – 2027 г. и дейностите на Управляващия орган
<i>т. 3</i> Представяне на ролята на Регионалните управления на образованието в изпълнението на стратегическите операции по ОПНОИР/ПО
<i>т. 4</i> Представяне на Инвестиционната стратегия за изпълнение на финансовите инструменти по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
<i>т. 5</i> Представяне на напредъка по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.
<i>т. 6</i> Проект на методология и критерии за подбор на операция „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез прилагане на подхода ИТИ)“
<i>т. 7</i> Проект на методология и критерии за подбор на операция „Ограмотяване на възрастни (чрез прилагане на подхода ИТИ)“
<i>т. 8</i> Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“
Закриване на заседанието

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен**ОПИСАНИЕ НА ТОЧКИТЕ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД****Откриване на заседанието**

Третото заседание беше открито от проф. дхн Георги Вайсилов – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО), Ръководител на Управляващия орган (УО) на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО) и председател на Комитета за наблюдение (КН) на ПО.

Проф. Вайсилов приветства членовете и наблюдателите на КН на ПО, както и гостите на заседанието, заместник-министъра на образованието и науката Наталия Митева, представителите на Европейската комисия (ЕК) г-жа Еманюел Гранж и г-н Константин-Виорел Михай от Генерална дирекция (ГД) „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, като поясни, че г-жа Ани Монфре и г-жа Елизабет Киркорова от ГД „Регионална и селищна политика“ ще се включат онлайн в заседанието на следващия ден.

Той посочи, че заседанието ще протече в два дни, като акцентите са приключване на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) и текущото изпълнение на ПО и подкрепата от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+). През настоящата година УО извършва окончателните плащания по проектите по ОПНОИР и ще стартира подготовка на документите по приключване на Оперативната програма.

Проф. Вайсилов припомни, че Народното събрание прие Закона за ратифициране на Споразумението за многогодишна подкрепа за изпълнение на Плана за оценка на ПО, сключено между Министерството на образованието и науката (МОН), ИАПО и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Изборът на организацията да извърши предвидените в Плана оценки е свързан с възможността да се използва богатият ѝ опит в извършването на оценки и анализи в областта на образованието. Споразумението с ОИСР вече е в ход, като през месец март екипът на ОИСР проведе работни срещи със заинтересовани страни, посещения на бенефициенти, както и семинар за оценка на ПО, в рамките на който се проведеха полезни дискусии относно обхвата, логиката на интервенциите по Програмата и очакваните резултати от оценката. Проф. Вайсилов подчерта, че УО на ПО разчита на подкрепата от страна на ОИСР за подобряване изпълнението на Програмата по всички нейни приоритети.

Ръководителят на УО на ПО изказа своята благодарност на МОН за поканата за участие във форума „Силен старт за твоя успех“, като изрази своята увереност, че и в бъдеще ще има добре реализирани проекти като пример за това, че обединените усилия раждат устойчиви резултати.

Председателят на КН на ПО съобщи, че на заседанието ще бъде представена Инвестиционната стратегия за изпълнение на финансовите инструменти по ПО, ще бъдат предложени за обсъждане и одобрение Методология и критерии за подбор на три операции, които са предвидени за реализиране чрез т.нар. подход Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ), и които са насочени към подкрепа за дуалната система на обучение в професионалното образование и обучение (ПОО), защото връзката между образованието и бизнеса е ключова за развитието както на младите, така и на трудовия пазар; другите 2 операции по подхода ИТИ са насочени към ограмотяване на възрастни и програми на общинско ниво за десегрегация на училищата. Подходът ИТИ се прилага за първи път в България, като целта му е чрез инициирани от местните общности координирани действия да адресира по възможно най-добрия начин местните предизвикателства и потенциал за развитие.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Председателят на КН пожела на всички ползотворна и резултатна среща.

Заместник-министърът на образованието и науката Наталия Митева приветства участниците в заседанието и изрази надежда на заседанието на КН заедно да набележат всичко, което предстои. Тя посочи, че форумът „Силен старт за твоя успех“ във гр. Враца, на който присъстваха участниците от КН на ПО, е ясен пример за активната съвместна работа, защото без екипна работа не може да бъдат постигнати реални резултати.

Г-жа Митева обърна внимание, че в рамките на операцията от стратегическо значение „Успех за теб“, която се реализира по Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на ПО, участие ще вземат над 1 400 училища от цялата страна. В тях се обучават ученици от уязвими групи, вкл. с обучителни затруднения, в риск от отпадане, деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск или с изявиени дарби. Благодарение на тази операция всички те ще получат целенасочена подкрепа за личностно развитие, за да се преодолеят образователните им дефицити, да бъдат пълноценно приобщени в училищното образование, както и, за да се подобрят образователните им резултати.

Втората операция от стратегическо значение „Силен старт“ в рамките на Приоритет 1 е насочена към предучилищното образование и ще обхване над 75 000 родители и деца в детски градини и яслени групи. Ще бъде предоставена необходимата обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата за трайното им приобщаване в предучилищното образование. В рамките на проекта ще бъдат обучени и над 3 500 педагогически и непедagogически специалисти (медиатори и социални работници), които предоставят експертно-методическа помощ по дейностите за личностно развитие.

По отношение на третата операция от стратегическо значение „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, попадаща в обхвата на Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“, вече стартира работата на сформирания 20 секторни Съвета на уменията. В състава на Секторните съвети на уменията вече са привлечени близо 180 представители на бизнеса, преподаватели във висши училища, директори, учители по професионална подготовка, представители на работодателски и браншови организации, както и на центрове за обучение. Те ще разработят нов Списък на професиите за професионално образование и обучение и ще извършат преглед и одобрение на новото учебно съдържание, с нови Държавни образователни стандарти, Национални изпитни програми, учебни планове и програми. Целта е да се създаде тясна връзка между професионалното образование и нуждите на пазара на труда.

Вече стартиралите операции, заедно с предстоящото обявяване на операция от стратегическо значение „От висше образование към заетост“, както и операциите, реализирани чрез подхода ИТИ, които ще бъдат обсъдени на заседанието, са в изпълнение на основните приоритети на МОН, свързани с подобряването на равния достъп и насърчаване на равенството във възможностите за образование на децата и учениците, особено за уязвимите групи, придобиване на практически знания и умения на учениците и студентите в реална работна среда, увеличаване дела на дуалната форма на обучение в професионалното образование и адаптирането му спрямо динамиката на пазара на труда, модернизиране на учебната среда, обучения и квалификация на педагогическите специалисти.

Г-жа Митева отбеляза, че през изминалия месец са връчени и първите договори за финансиране на изграждането на STEM кабинети по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). За цялата процедура са осигурени над 530 млн. лв. за всички над 2 200 училища и центрове за специална образователна подкрепа в страната.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Заместник-министър Митева пожела успешна работа на участниците в заседанието и изрази увереност, че всички заедно може да направят така, че добрият ритъм на работа да продължи по начин, по който да отговори на очакванията.

Г-жа Еманюел Гранж от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК приветства участниците. Тя изрази своето задоволство от организирането на заседанието в Северозападна България, като припомни, че този регион е изправен пред редица социално-икономически предизвикателства. Тя спомена и предизвикателствата, идентифицирани в Европейския семестър, като подчерта, че специфичните за България препоръки имат за цел гарантиране на равен достъп до образование, обучение и пазара на труда за неравностойни групи, така че всяко лице да има възможност да развие пълния си потенциал. Въпреки напредъка България регистрира по-ниски резултати при вътрешно и външно оценяване, вкл. при изследването *PISA* за 2022 г., резултатите от което показват голям дял на функционално неграмотни сред 15-годишните ученици, като при децата от семейства в неравностойно положение процентът е по-висок, тъй като социално-икономическите фактори оказват влияние, а приобщаващото образование все още не е адресирано правилно. В тази връзка е публикувана и оценка на ЕК, предстои и публикуването на доклада за България по Европейския семестър и специфичните за България препоръки. Г-жа Гранж изрази надежда, че планираните средства по ПО ще помогнат за справяне с проблемите в сферата на образованието и уменията. Тя изрази задоволството си от постигнатия дял от 22 % на договорените средства по Програмата и от стартиралата подготовка на реализацията, както и от напредъка в областта на ПОО. Тя подчерта, че трябва да се направи всичко възможно да се избегне рискът от отписване на 7,5 млн. евро по ОПНОИР, защото управлението на големи суми носи и големи отговорности, и не трябва да се загуби нито едно евро.

Своевременното реализиране на ПО трябва да доведе до структурни промени в България. Мониторингът и оценката трябва да гарантират постигането на ефективни резултати. Трябва да се отбележи надежден напредък по най-добър начин. Тези средства трябва да се използват ефективно и ефикасно и в съответствие с принципите за надеждно финансово управление и КН на ПО играе много важна роля в това отношение. Г-жа Гранж призова всички членове на КН да използват своите експертни знания и сътрудничество за общата цел. Деветият доклад за икономическото, социално и териториално сближаване, публикуван през март 2024 г. показва, че през последните 20 години кохезионната политика допринася за политическото, социално и икономическо сближаване на Държавите членки на ЕС, включително и България, като фондовете на ЕС са донесли просперитет и нови възможности. Все пак има известни препятствия, свързани с регионалните различия. Трябва да продължи развитието в това отношение, и да се гарантира, че никой не е забравен. ЕК вече започна дебат за бъдещето на кохезионната политика, целта е да бъдат получени много приноси и идеи, за да се подобри политиката към регионите и Държавите членки – да има готовност за посрещане на предизвикателствата в бъдеще. Г-жа Гранж пожела на всички участници продуктивна среща.

На заседанието на КН бе налице необходимият кворум (регистрирани са 32 членове с право на глас от общо 59) и заседанието на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. е редовно и може да взема решения.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен**1. Проект на дневен ред**

Председателят на КН на ПО проф. дхн Георги Вайсилов припомни, че проектът на дневен ред е изпратен предварително. Поради липса на предложения и бележки, проектът на дневен ред бе предложен на КН за гласуване без изменения и допълнения в него.

Проектът на дневен ред за Третото заседание на КН на ПО беше подложен на гласуване и приет с единодушие.

2. Представяне на напредъка по Програма „Образование“ за периода 2021 – 2027 г. и дейностите на Управляващия орган

Г-жа Мария Станевска, директор на Дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, представи информация за напредъка по ПО (вкл. финансово изпълнение, трите стартирали операции от стратегическо значение, подхода ИТИ) и дейностите на Управляващия орган (вкл. информация за напредъка в изпълнението на Плана за оценка на ПО, докладване напредъка на ПО пред ЕК съгласно чл. 42 от Регламент (ЕС) 2021/1060). Г-жа Станевска посочи, че не е постъпила информация за жалби относно неспазване на Хартата на основните права на Европейския съюз, съответно Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, подадени при условията и по реда на законодателството на Република България.

Представителят на ЕК г-н Константин-Виорел Михай приветства договарянето на 22 % и изплащане на бенефициентите 4 % от средствата по ПО, но припомни и срока през 2025 г. за автоматично освобождаване от ангажимент, който трябва да бъде спасен, а за да се избегне загуба на средства по ПО, трябва да се обявят съответните процедури, да се сключат договори, да се изплатят средства на бенефициентите и да се изпратят заявления за плащане към ЕК, като разходите включени в тях бъдат изплатени от ЕК. Трите стартирали операции от стратегическо значение адресират основни предизвикателства в областта на образованието в България, каза г-н Михай, като подчерта важността на мониторинга и оценката на изпълнението на тези операции за гарантиране на очакваните резултати. Той припомни, че МОН ще управлява около 70 % от средствата по ПО, и постави въпросите кога ще бъде обявена операцията „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“, а също и как ще се процедира с ИТИ, ако остане свободен ресурс, тъй като след първата покана за кандидатстване може да бъдат сключени договори на стойност едва 15 % от предвидените по ПО средства за ИТИ. Предвид липсата на достатъчно капацитет при част от местните власти и малките училища, г-н Михай приветства подготвянето на стратегически план за обучение на ключови бенефициенти по стратегически операции и попита докъде е стигнала подготовката. Той отправи запитване и кога ще има първи проект на оценката на REACT-EU, която трябва да приключи до края на 2024 г., като препоръча фокусът да бъде върху мерките за подкрепа на лицата в най-неравностойно положение.

Представителят на ЕК припомни, че двата плана за действие на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България, и на Стратегията за развитие на висше образование, трябва да бъдат актуализирани, тъй като приключват през 2024 г., като подчерта, че ако дадено благоприятстващо условие вече не се смята за изпълнено, това ще доведе до спиране на съответните плащания от ЕК.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Представителят на ЕК поиска и информация относно развитието на Стратегията за уменията, финансирано чрез Инструмента за техническа подкрепа, и което също е част от критерий 6 на благоприятстващо условие 4.3.

Заместник-министърът на образованието и науката г-жа Наталия Митева като представител на МОН пое ангажимент, че МОН ще представи новите многогодишни планове по стратегиите в необходимите срокове. По отношение на Стратегията за уменията заместник-министърът информира участниците на Третото заседание на КН на ПО, че е приключила работата по основните документи по отношение на индикаторите, и се работи по комуникационен план, като трябва да се завърши в кратък срок до месец юли.

Проведе се дискусия, свързана с много добрата работа на КН на ПО, необходимостта изводите и препоръките да се изпълняват от съответните институции; изтичащия срок за кандидатстване по процедура „Подкрепа за развитие на проектна докторантура“; големия интерес и очаквания голям брой подадени проекти по процедура „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ и възможностите за опростяване на документите по процедурата.

В хода на дискусията беше уточнено, че към момента на провеждане на заседанието тече процес на приоритизация на концепциите по ИТИ, и след публикуването на списъците с проекти по отделните програми ще се прецени дали да има нова покана за кандидатстване, и при необходимост ще се направи анализ на потребностите къде да се пренасочат средствата, като УО на ПО има готовност да подготви аналогични процедури за същите дейности, но чрез подбор на проектни предложения.

Акцент в обсъжданията беше и създаването на политики за подобряване на приобщаващото образование за децата със специални образователни потребности и за талантливите деца чрез изпълнението на проекта „Успех за теб“, добрата екипна дейност, изразходването, отчитането (налице са трудности при отчитането на някои дейности) и контрола на финансовите средства по проекта и много добрите резултати; промяната на механизма на изпълнение на приобщаващото образование, по-качествено и отговорно, по-добре и по-бързо да се направят промените, необходимостта от промяна на нормативната и поднормативната уредба за приобщаващото образование; цялостното разбиране за приобщаващото образование, възможностите за включване на интеркултурни елементи в допълнителното обучение по български език и в заниманията по интереси, така че да обхванат традициите на всички етноси; трансформацията на ПОО предвид въвеждането на нови професии и специалности заради развитието на новите технологии, работата на секторните съвети на уменията и начина на участието на социалните партньори в тях; необходимостта от спазване на законодателството по отношение на сключването на трудови договори.

3.	Представяне на ролята на Регионалните управления на образованието в изпълнението на стратегическите операции по ОПНОИР/ПО
-----------	--

Беше представена информация от началника на Регионалното управление на образованието – Монтана г-жа Трайка Трайкова за ролята на Регионалните управления на образованието в изпълнението на стратегическите операции по ОПНОИР и ПО.

Проведе се кратка дискусия, свързана с мотивацията и броя на образователните институции, които работят по програмите, финансирани от ЕС и по националните програми, финансирани от МОН.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

4.	Представяне на Инвестиционната стратегия за изпълнение на финансовите инструменти по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
----	--

Представителят на „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ (ФМФИБ) ЕАД г-н Димитър Черкезов представи Инвестиционната стратегия за изпълнение на финансовите инструменти по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Предварителната оценка за прилагане на финансови инструменти по Програма „Образование“ 2021-2027, приноса на финансовите инструменти за постигане на Специфичните цели по Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“ на ПО, вариантите за разпределение на ресурса, предложени в предварителната оценка, структурирането на финансовите инструменти по ПО, целевите групи, изискванията към крайните получатели, приложенията на финансовите инструменти например за стартъпи на студенти и докторанти, подкрепени с дялови финансови инструменти, сътрудничеството и съвместните инициативи между ФМФИБ и висшите училища. Беше подчертано, че финансовите инструменти са подходящи за финансиране на мерки, които генерират приходи, и ако мерките нямат потенциал за генериране на приходи, то следва да бъдат финансирани изцяло с безвъзмездна финансова помощ (БФП).

Проведе се дискусия по теми, свързани с успешното финансиране на социални и стартиращи предприятия, както и такива от създадени от младежки групи и от групи в неравностойно положение по ЕСФ и много по-ниските лихви, при които се осъществява това финансиране, в сравнение с банковите кредити; облекчените изисквания за обезпечение; стартъпите на студенти и докторанти, подкрепени с дялови финансови инструменти; осигуряването на достатъчно ментори от бизнеса, предвид големия брой финансирани предприятия.

Г-жа Еманюел Гранж от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК напомни, че финансовите инструменти се прилагат за първи път в областта на образованието, и следва да се подходи внимателно, като се използва и техническата помощ за увеличаване на оперативния капацитет, и осведомеността на заинтересованите страни (вкл. УО и крайните получатели). Може да се използват добри практики и научени уроци, например от Португалия, Италия и Малта. На сайта на <https://www.fi-compass.eu/> е налична публикация на ЕК и Европейската инвестиционна банка за финансовите инструменти за образованието и ученето.

С това дневният ред за първия ден от заседанието беше изчерпан и председателят на КН на ПО проф. дхн Георги Вайсилов закри първия ден от заседанието.

Председателят на КН на ПО проф. дхн Георги Вайсилов откри втория ден от заседанието, като уточни, че **е налице необходимият кворум (регистрирани са 31 членове с право на глас от общо 59)**, и работата на КН на ПО може да продължи, и предостави думата на кмета на община Монтана и член на Управителния съвет на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) г-н Златко Живков. Г-н Живков приветства членовете на КН и сподели радостта си, че именно гр. Монтана е домакин на това заседание. Той подчерта колко важна е политиката на сближаване за Държавите членки на ЕС, и в частност за районите в Северна България, като обърна внимание, че трябва да се използват всички възможности както по Програмата, така и по НПВУ, за да се подкрепи регионът.

Г-жа Ание Монфре от ГД „Регионална и селищна политика“ на ЕК благодари за организацията на заседанието на КН на ПО в Северозападна България, и припомни, че поне 50 % от средствата по фондовете съгласно Споразумението за партньорство следва да бъдат насочени към Северна

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

България. Тя изброи отново някои от предизвикателствата и научените уроци от пандемията от COVID-19, конфликта в Украйна, инфлацията. Г-жа Монфре акцентира върху необходимостта от засилване на връзката между образованието, науката и бизнеса, и подчерта, че въпреки трудностите, центровете за върхови постижения (ЦВП) и центровете за компетентност (ЦК) вече са изцяло функциониращи, и се полагат основите за по-големи успехи, и за стимулиране на иновациите, развитие и задържане на талантите в България.

5.	Представяне на напредъка по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.
-----------	--

Г-жа Стефка Пилева-Малиновска представи напредъка по ОПНОИР, вкл. финансовото изпълнение, изпълнението на индикаторите, риска от загуба на средства, резултатите от научноизследователската дейност на ЦВП и ЦК, проектите с Конкретен бенефициент МОН, процедурите за избор на изпълнител, прилагането на опростени варианти на разходите при проектите, финансирани от ЕСФ.

Проведе се дискусия по отношение на успешното изпълнение на ОПНОИР и преизпълнението на някои индикатори, въпреки проблемите в първите години след стартирането на Програмата; постигането на баланс между процедури на директно предоставяне и процедури чрез подбор на проекти; предизвикателствата при прилагането на режим за минимални помощи по ОПНОИР и ПО, като по процедурите по подхода ИТИ по ПО вече е постигнат баланс в това отношение; инвестиране в подобряване на капацитета на част от училищата, детските градини и неправителствените организации (НПО) за повишаване на проектната култура, подготвяне и реализиране на проекти по процедури чрез подбор на проекти за предоставяне на БФП, за да се постигне повече иновативност, като общините също може да подпомогнат този процес; възможностите за адаптиране на образователната система; своевременното информиране на участниците в КН на ПО за предстоящи информационни кампании, за да може те от своя страна да разпространят информацията сред тяхната аудитория; възможностите за достигане на информационните кампании до повече хора, въвеждането на иновации като видеопрезентации при провеждане на информационните кампании; бюджетите на общините; опростените варианти на разходи (при тях отчитането е опростено, но самата концепция е трудна за разбиране); сравнително по-бавното верифициране на средства по ПО1 на ОПНОИР, предвид големия брой обществени поръчки, които подлежат на допълнителни проверки; липсата на риск от загуба на средства по ПО1; необходимостта да бъдат направени допълнителни анализи и корените на проблемите да бъдат подходящо адресирани, за да се случи промяната.

Представителят на ГД „Регионална и селищна политика“ на ЕК г-жа Ание Монфре подчерта, че въпреки първоначалните трудности са постигнати добри резултати по ПО1 (с помощта на *JRC* и *JASPERS*). Тя заяви, че е необходима стратегическа и добре координирана роля на правителството за изграждане на капацитет за научни изследвания и иновации, като целта е България да не бъде вече в групата на скромните инвеститори, а да започне да постига много по-добри резултати, и да се превърне в икономика на знанието.

Г-н Константин-Виорел Михай от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК приветства постигнатите резултати чрез средствата финансирани от ЕСФ, ЕСФ – *REACT-EU* и инструмента *SAFE* по ОПНОИР, както и, че ще бъдат постигнати всички индикатори от рамката за изпълнение по ЕСФ. Той подчерта, че ОПНОИР има ключов принос за повишаване на качеството и приобщаващия характер на образованието и обучението, и на релевантността им за

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

пазара на труда. Той обърна внимание, че е необходимо да се даде допълнителна публичност на постиженията и ползата от тях чрез Окончателния доклад за изпълнение на ОПНОИР.

Г-н Михай заяви, че е постигнато значително опростяване на отчитането, като 60 % от разходите по ОПНОИР са отчетени чрез опростени варианти на разходите; тази тенденция продължава и по ПО, като също така по техническата помощ на ПО е предвидена възможност за подкрепа за обучения за повишаване на осведомеността по отношение на опростени варианти на разходите.

Във връзка с идентифицирания от УО риск от загуба на средства в размер на общо 7,5 млн. евро по ЕСФ и ЕСФ – *REACT-EU*, представителят на ЕК приветства опитите за предотвратяване на тази загуба, като по отношение на средствата от ЕСФ се планира прилагане на регламента STER за увеличаване на приноса на ЕС. Той заяви, че следва да се обсъди и възможността за избягване на загубата на средства 3,2 млн. евро по линия на ЕСФ – *REACT-EU*.

6.	Проект на методология и критерии за подбор на операция „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез прилагане на подхода ИТИ)“
----	--

Директорът на дирекция ПНО г-жа Мария Станевска представи проекта на методология и критерии за подбор на операция „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез прилагане на подхода ИТИ)“.

Проведе се дискусия по теми, свързани с осъществяване на връзката на образователните институции и бизнеса; възможността работодателите да носят морална отговорност да не се отказват по средата на обучението на ученици, необходимостта от извършване на анализ защо се отказват работодателите, липсата на навици за работа при учениците, погрешните очаквания на учениците и родителите за дуалната система; промяна на наредбата за ПОО и необходимостта от извършване на законодателни промени за постигане на по-голяма гъвкавост по отношение на запознаване на учениците с дуалната система на обучение в ПОО още в първи гимназиален етап; възможностите за промяна на Закона за корпоративното подоходно облагане за предвиждане на данъчни облекчения при участие на съответния работодател в системата на обучение в ПОО, при финансиране на спортни събития за училищата и др.; пренасочването на средства от подхода ИТИ (при необходимост); насърчаването на учениците и родителите за включване в системата на ПОО, мотивиране на работодателите за участие в процедурата; амбициозните целеви стойности на индикаторите; възможностите за предвиждане на отделно кратко обучение за извършване на супервизия.

Г-жа Еманюел Гранж от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК акцентира върху необходимостта от включване на допълнителна информация за допълняемостта и демаркацията с мерките на операцията „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, изпълнявана от МОН, както и на това, че допустимите дейности трябва да бъдат представени в повече подробности.

Проектът на Методология и критерии за подбор на операция „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО“ беше подложен на гласуване като КН дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения на ЕК и да изпрати окончателния документ за информация на КН. Документът беше одобрен с единодушие.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен**7. Проект на методология и критерии за подбор на операция „Ограмотяване на възрастни (чрез прилагане на подхода ИТИ)“**

Г-н Светослав Валачев, главен експерт в дирекция ПНО представи проекта на методология и критерии за подбор на операция „Ограмотяване на възрастни (чрез прилагане на подхода ИТИ)“.

Г-жа Теодора Дачева от НСОРБ направи предложение в допустимите целеви групи по операцията да се допълни „търсещи или получили временна закрила“.

Представителят на групата юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност (ЮЛНЦ за ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи г-н Деян Колев предложи при остойностяване на разходите да се приема за допустимо отчитане не само разходи на базата на отработен месец от образователен медиатор, но и например на базата на брой проведени срещи от неформални авторитети/представители на НПО, брой върнати ученици и т.н.

Проведе се дискусия по теми, свързани с възможностите за съкращаване на сроковете за завършване на основно образование и невъзможността по закон за включване в операцията на курсове за ограмотяване за първи и втори гимназиален етап; валидирането на резултати от неформалното обучение и информалното учене; предвиждането на национална конкурентна операция; прилагането на минималните помощи, например ако по открит и прозрачен начин е наета фирма превозвач за организиране на учебно пътуване, тази дейност се изважда от режима на минимални помощи; необходимостта да се внимава да не се заобикаля ЗОП и др.

Г-н Константин-Виорел Михай от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК отправи препоръка в краткото описание и в аргументацията на операцията да има препратка към резултатите от изследването *PISA*, да се използват и научените уроци от операциите „Ограмотяване на възрастни – Фаза 1“ и „Ограмотяване на възрастни – 2“ по ОПНОИР за увеличаване на интереса на потенциалните участници за участие в този тип дейности, в критериите за подбор на операцията допустимите дейности да бъдат представени в повече подробности. Той оправи запитване и дали се планира операцията да се обяви през май, след като има информация за одобрените концепции по ИТИ.

Проектът на Методология и критерии за подбор на операция „Ограмотяване на възрастни (чрез прилагане на подхода ИТИ)“ беше подложен на гласуване като КН дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения и да изпрати окончателния документ за информация на КН. Документът беше одобрен с единодушие.

8. Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“

Г-жа Веселина Тюфекчиева, държавен експерт в дирекция ПНО представи проекта на методология и критерии за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“.

Проведе се дискусия по теми свързани с покриването на разходите за вътрешноградски транспорт, работата с българските родители от мнозинството с цел те да не си отпишат децата от приемащото

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

училище; необходимостта от повишаване на качеството на образованието в сегрегирани училища; последователността и приемствеността при прилагането на политиките за десегрегация; изискването общините да имат одобрен общински стратегически документ – план и/или програма с мерки за социално-икономическа интеграция и/или приобщаващо образование на уязвими групи; поемането на разходите за транспорт за сметка на общините или приемните училища и възможностите за превръщане на тази практика в национална политика.

Представителят на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи г-н Деян Колев предложи при желание от страна на родителите да се изведат децата от сегрегираното училище, да се поемат разходите за транспорт (може да се посочи в Дейност 3 „Мобилност и обмяна на опит“ или Дейност 4 „Училищни дейности в подкрепа на десегрегацията“).

Г-жа Еманюел Гранж от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК акцентира върху необходимостта от прецизирането на демаркацията, допълняемостта и демаркацията с Националната програма „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“, както и допустимите дейности да бъдат представени в повече подробности.

Проектът на Методология и критерии за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“ беше подложен на гласуване като КН дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения и да изпрати окончателния документ за информация на КН. Документът беше одобрен с един глас въздържал се от страна на представителя на групата юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност (ЮЛНЦ за ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи г-н Деян Колев.

	Закриване на заседанието
---	---------------------------------

Г-жа Гранж изказа своята благодарност за доброто сътрудничество и интересните дискусии по време на заседанието.

Г-жа Гранж изброи някои от инициативите на ЕК през 2024 г. – Срещата на върха за уменията, проведена на 21 и 22 февруари 2024 г., Плана за действие за справяне с недостига на работна ръка и умения, заключителното събитие на 30 април 2024 г. на Европейската година на уменията, пакета за подобряване на условията на труд за стажанти, включително заплащане, приобщаване и качество на стажовете в ЕС, публикуван през март 2024 г., Доклада „Сближаване за конкурентоспособна и приобщаваща Европа“ на групата на високо равнище относно бъдещето на политиката на сближаване, публикуван през февруари 2024 г., Девети доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване, публикуван през март 2024 г., Девети Форум по сближаването, проведен на 11 и 12 април 2024 г., стартирането на подготвителната работа за създаване на Многогодишната финансова рамка следващия програмен период 2028 – 2034 г., Мнението на Комитета на ЕСФ за бъдещето на ЕСФ, което ще бъде публикувано през ноември 2024 г. Тя напомни и за предстоящите избори за Европейски парламент и важността на гражданската активност.

Председателят на КН на ПО проф. Вайсилов благодари на всички за активното участие в заседанието и конструктивната работа, която, заедно с взетите решения, ще допринесат за успешното изпълнение на ПО. Той изказа благодарност и на служителите на УО за подготвянето на материалите за заседанието, тяхното представяне и цялостната организация на събитието, а

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

също и на преводачите. Благодарим и на доц. Борислав Великов за направеното предложение на предходното Второ заседание на КН на ПО заседанието да се проведе в Северозападна България, като в бъдеще УО ще търси възможности за провеждане на заседания и в други региони на страната.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Р Е Ш Е Н И Я:

Решение по т. 1

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. приема дневния ред на Третото заседание на КН на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Решения по т. 6

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. одобрява Методологията и критериите за подбор на операция „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез прилагане на подхода ИТИ)“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. като дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения на ЕК и да изпрати окончателния документ за информация на КН.

Решения по т. 7

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. одобрява Методологията и критериите за подбор на операция „Ограмотяване на възрастни (чрез прилагане на подхода ИТИ)“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. като дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения и да изпрати окончателния документ за информация на КН.

Решение по т. 8

Комитетът за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. одобрява Методологията и критериите за подбор на операция „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез прилагане на подхода ИТИ)“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. като дава мандат на Управляващия орган да отрази обсъдените предложения и да изпрати окончателния документ за информация на КН.

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

4. ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК

(регистрирани участници от състава на КН на ПО):

Членове с право на глас

Институция/ организация/програма	Представител
Председател на КН: Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Управляващ орган на ПО	проф. дхн Георги Вайсилов
Министерство на регионалното развитие и благоустройството Управляващ орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.	Татяна Ангелчева
Министерство на труда и социалната политика Управляващ орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г.	Ташка Габровска
Изпълнителна агенция „Програма за образование“ Управляващ орган на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.	Иван Попов
	Мария Станевска
	Стефка Пилева-Малиновска
Министерство на икономиката и растежа Управляващ орган на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021 – 2027 г.	Христо Йорданов
Министерство на транспорта и съобщенията Управляващ орган на Програма „Транспортна свързаност“ 2021 – 2027 г.	Николай Дечев
Министерство на околната среда и водите Управляващ орган на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г.	Магдалена Димитрова-Макавеева
Министерство на земеделието и храните Управляващ орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.	Антоанета Бонева

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Министерство на иновациите и растежа Управляващ орган на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 г.	Христо Йорданов
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Координация на политики и концесии“	Мариана Илиева
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“	Татяна Георгиева
Министерство на финансите Дирекция „Централно координационно звено“	Нина Овчарова
	Добринка Кръстева
Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси	Ахавни Топакбашян
Министерство на електронното управление	Нина Петкова
Министерство на образованието и науката	Наталия Митева
	Мариета Георгиева
	Владимир Станчев
Министерство на младежта и спорта	Илиана Христова
Държавна агенция за закрила на детето	Милена Дянкова
Селскостопанска академия	проф. Венера Цолова
Национална агенция за оценяване и акредитация	доц. Гергана Боянова
Център за информационно осигуряване на образованието	Иванка Карамиева

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	Лало Каменов
Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Димитър Асенов
Национален център за информация и документация	Мая Димитрова
Център за развитие на човешките ресурси	Мануела Радева
Национално сдружение на общините в Република България	Златко Живков
	Теодора Дачева
Българска търговско-промишлена палата	Маргарита Дамянова
Асоциация на индустриалния капитал в България	доц. Борислав Великов
Българска стопанска камара	Светлана Дончева
Конфедерация на независимите синдикати в България	д.ик.н. Янка Такева
„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД	Димитър Черкезов
Група юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност (ЮЛНЦ за ОПД), работещи в сферата на защита на основните права, равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности	Гергана Ефремова
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи	Деян Колев

КН.ПО.3.3.18-190424 – окончателен

Наблюдатели с право на съвещателен глас

Институция/ организация/програма	Представител
Администрация на омбудсмана на Република България	Атанаска Мутафчиева
Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“	Калиптен Юсуф
Министерството на земеделието Дирекция „Наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция“	Нели Московска
Министерство на финансите Дирекция „Национален фонд“	Катерина Кънева
Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, Европейска комисия	Еманюел Гранж
	Константин-Виорел Михай
Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“, Европейска комисия	Ани Монфре
	Елизабет Киркорова

На Третото заседание на КН на ПО взеха участие и гости от Министерство на образованието и науката, Регионално управление на образованието – Монтана, община Монтана, ИАПО – УО на ПО и др. (съгласно присъствения списък с регистрираните участници).